

۴۰۴

یادداشتی برای لزوم توجه به شانس به جای مهارت‌های توسعه فردی

آیا راهی غیر از شانس برای موفقیت وجود دارد؟ آیا افرادی که از همین مدارس علمیه معمولی شروع کرده اند و همین برنامه آموزشی که همه طلاب باید فرابگیرند را آموخته اند، اما الان به افراد موفقی تبدیل شده اند که تربیون دارند و فرصت این را پیدا کرده اند که به اسلام و امام زمان عجل الله تعالیٰ فرجه الشریف خدمت کنند، غیر از اینکه بخت یارشان بوده و دری به تخته خورده تا چنین سرنوشتی سراغشان بباید، راه دیگری برای موفقیت داشته اند؟

چه کنیم که بخت یار ما نیز بشود و شانس در خانه ما را نیز بزند. چه کنیم که درها برای ما هم به تخته بخورند و ما هم برای خدمت به اسلام و امام زمان (عج) تبدیل به سربازی آماده و فدایکار شویم. چگونه نشانی خود را به بخت بلند بدھیم تا زنگ خانه ما را به صدا در بباورد. سهمیه شانس را در کدام مدرسه علمیه و در کدام دفتر مرجع تقلید و به دست کدام بزرگی تقسیم می‌کنند تا شبانه روز خود را در صف آن بگذرانیم.

آیا آن‌ها که بخت یارشان بوده، او را دیده اند؟ آیا می‌توانند اوصافش را بیان کنند تا به جای اینکه منتظرش بنشینیم، ما به دنبال بختمان کوچه بگردیم و با یافتنش خوشبخت شویم. اگر بخت یافتنی است پس چرا از هر بخت یاری که نشانی بختش را می‌گیرم او را انکار می‌کند و او را نادیده می‌پنдарد، گویی که به مدد زانوی خودش به آن جایگاه رسیده و دست دیگری از آستین شانس او را یاری نکرده است.

اصلاً بباید این افراد موفق بخیل که به ما راه میان بر را نشان نمی‌دهند، کنار بگذاریم و رهایشان کنیم و خود راه چاره‌ای بجوییم که به قول مرحوم مغفور شاعر پشتِ ماشین نویسِ سرگشته به دنبال بختی..... گشتم نبود! نگرد نیست.

حالا که گشته اند و نیست و همه انکارش می‌کنند، پس راهی باید ساخت. زیرا که ما وقتی قدم به جاده سربازی حضرت حجت (عج) گذاشتیم، نیامدیم تا شانس دست ما را بگیرد، بلکه آمدیم تا همان بختِ دستگیر دیگران باشیم. حالا که راه را نمی‌باییم آن را خواهیم ساخت تا دیگران را به راه فرا بخوانیم و همراه کنیم.

بباید قبل از اینکه راه را بسازیم قصه راه زندگی دو نفر از دوستانم را برایتان خیلی کوتاه و مختصر تعریف کنم. مجید و ابوالفضل هردو بعد از فراغت از سطح سه در آزمون قضاوت شرکت کردند و هر دو قبول شدند. مجید را در اوآخر دوران کارآموزی ناراحت و بی‌انگیزه یافتم. علت را که جویا شدم می‌گفت دو بار در اختبارنهایی رد شده است. می‌گفت اگر نتواند در کار با روحیات من همخوان نیست. من را برای قضاوت نیافریده اند. همان بهتر که قبول هم نشدم. می‌گفت اگر نتواند در اختبار سوم نمره قابل قبول کسب کند باید دفتردار قضات دیگر یا کارمند قوه شود. می‌گفت اما ابوالفضل شانس آورده است و در اختبار اول با نمره عالی قبول شده است و همزمان با کارآموزی بازپرس هم شده است. می‌گفت انگار او را برای این کار ساخته اند و گل او را با قضاوت سرشته اند. حالا مجید داشت به عمر رفته خود و فرصت‌های دیگری که از دست داده بود و پیشنهاد‌های دیگری را که رد کرده بود افسوس می‌خورد.

سوال اصلی این بود. چرا مجید قبل از اقدام برای قاضی شدن، به تناسب روحیات خود با شغل قضایت توجه نکرده بود. چرا خود نشناخته به این راه قدم نهاده بود؛ ولی واقعاً حیف شد که بخت یارش نبود.

این را که گفتم خاطره علی پسر خاله ام نیز در ذهنم زنده شد که می‌خواست تصمیم بزرگی بگیرد و برای ازدواج، با انتخاب یکی از دو دختری که نشان کرده بود، آینده و سرنوشتی را رقم بزند. اما او هم شانس نیاورد و با یک تصمیم احساسی زندگی خود را تباہ کرد. قطعاً شما نیز اگر به اطرافیان خود بنگرید از این دست افراد بخت برگشته خواهید یافت که به دلایل گوناگون تصمیمات اشتباهی در زندگی گرفته و اکنون از گذشته خود پشیمانند.

چه باید کرد تا ما نیز دچار سرنوشتی مانند آنچه بر مجید و علی گذشته بود نشویم؟ چه راهی باید یافت و اگر نیافتنیم چه راهی باید ساخت؟ بله قطعاً جوابی وجود خواهد داشت. جوابی ساده و صحیح. جوابی به روشنی روز. به همان روشنی اعتقاد شما به توهمندی شانس و خواب و خیال بودن بخت. به همان دلیل که دهها بار از ابتدای خواندن این مطلب، نگارنده را در ذهن خود منکوب کرده اید که چرا همه چیز را به بخت و اقبال روزگار گره زده و به دنبال اثبات چیزهای نابودنی است.

راه ساده است و راه حل موجود. ما برای ساختن آینده موفق در زندگی و مسیر طلبگی باید ابتدا خود را بسازیم. خود را رشد و مهارت‌های خود را توسعه بدھیم. زیرا آینده چیزی جز گام‌هایی که امروز بر می‌داریم نیست. باید از سرنوشت تلغیگران درس بگیریم و راهی که آن‌ها پیش رویشان دیدند و نرفتند را انتخاب کنیم.

ده‌ها سال است که این راه ساخته شده است. فقط کافی است اراده کنیم و قدم در آن بگذاریم. آموختن مهارت‌های ده‌گانه زندگی همان بخت و اقبال نادیده است برای کسانی که به دنبال آن هستند. به راستی اگر مجید قبل از انتخاب اشتباه آینده اش به خودشناسی و خودآگاهی رسیده بود اکنون پشیمان نبود. علی اگر مهارت تصمیم‌گیری را آموخته بود، تصمیم اشتباه نمی‌گرفت. دوستانی که با شما وارد حوزه شده بودند اگر انتخاب این مسیر را آگاهانه و با مهارت رقم زده بودند، اکنون پس از چند سال تحصیل در حوزه مجبور به ترک آن و انتخاب سرنوشت دیگری پس از صرف عمر و جوانی و به هیچ گذراندن ایام طلایی زندگی شان نبودند.

راز موفقیت، شانس، بخت و اقبال روزگار همین راه است. رحمت پروردگار و نعمت روزگار برای همه یکسان می‌بارد. اما آنکه بامش بیش، بر فرش بیشتر است. آنکه خود را توسعه داده و مهارت‌های توسعه فردی را فراگرفته و سعه وجودی کسب نموده است، از اقبال بیشتر روزگار بخوردار است. چون ظرفش را بزرگتر و ظرفیتش را بیشتر کرده است.

ابوالفضل نیز همین را بعدها به من گفت که پس از تحقیق بسیار و مشورت با اهل فن، این راه را برگزیده و بی‌گذار به آب نزدی است. او می‌گفت اگر به چرخ دنده‌های موتور محرك نظام اسلامی نگاه کنی و نگاه سیستمی به حکومت داشته باشی، می‌فهمی که قوه قضائیه مهمترین رکن نظام است و یک طلبه فدایکار و با انگیزه باید برای ایفا میهمترین نقش در این نظام آماده باشد. در میان این افاضاتش می‌فهمم که شانس ابوالفضل نیز در آموختن مهارت تفکر سیستمی رقم خورده است.

آری توسعه مهارت‌های فردی، پی و پایه ای است برای ساختن ستون‌های رفیع موفقیت. اگر بی‌ساختمان طلبگی را محکم بسازیم، می‌توانیم عالم اسلام را با قدرت برآن نهاده و برای حضرت ولی عصر (عج) علمداری کنیم. علمداران اسلام برای پاسخ به ندای غربت امام عصر باید دستان علم گیر خود را تقویت کنند تا پرچم اسلام را افراسته و در احتزار نگاه دارند تا بتوانند به دست صاحب‌ش برسانند.